

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se biagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim poteče koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.
 „ jeden mesec 1 „ 10 „
 Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.
 „ jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Misli štajerskega Slovenca.

V peto leto že gre, odkar je grof Taaffe na krmilu, in ako si Slovenec, ki ni slep prikimatec, temveč le nekoliko odločen, stavi vprašanje: Koliko je pripomogla grofa Taaffeja vlada slovenskemu narodu izven Kranjske do pravic? — glasi se kratek in za nas žalosten odgovor tako: Sedanja vlada ni storila za Slovence izven Kranjske čisto nič! Da, mnogo je celo rodoljubov in razumnikov, ki so vsled fakičnih dogodkov dobili preverjenje, da so za nas Slovence prišli sedaj hujši časi nego so bili kdaj, ne izimši niti Auersperg-Lasserjeve niti Giskrove dobe. Takrat bili so na krmilu naši očitni in odločni nasprotniki; a bili so nam nasproti toliko pošteni, da so se vsaj navidezno ravnali po načelu, da morajo v rednej državi vsi državljani, ki imajo jednaka bremena, uživati tudi jednake pravice in da se je §. 19. vsaj nekaterekrat tudi v istini pripoznal. Pri sodnijah in sploh v uradih se je takrat več slovenski uradovalo, nego dan danes.

Takrat pod Giskro dovoljevali so se nam tabori brez najmanjšega zadržka, na njih budil in navduševal se je narod slovenski, vladala je takrat izredna tiskovna svoboda in ni se bilo bati, da bode list zaplenjen, ako se je na polna usta pisalo o tem ali onem političnem ali sodnijskem uradniku, makari i o celem uradu, dočim je dandanes že najnavadniji birič postal nedotakljiv, „sacrosanctus“.

Večina profesorjev na učiliščih v Mariboru, v Celji, na Ptujih itd. bila je slovenska in le vsled hudega in neprestanega pritiska od nemške strani razjarila se je vlada toliko, da je nekaj profesorjev prestavila tja gori mej Nemce. Bila je takrat, pod nam neprijaznim ministerstvom, zlata doba našega narodnega razvoja.

Kako pa je zdaj? Danes dovoljuje vlada, ki je takoj o svojem nastopu razvila svoj program pomirjenja in ravnopravnosti narodov, vsakeršno nemčursko rogoviljenje, cesar Josipove svečanosti, potovalne shode itd., nasproti pa brani Slovincem skoro vsako narodno gibanje, in dospeli smo pri nas do takega položaja, da je Slovenec biti že nekaj — državen greh.

Taborov, katere smo nameravali, nam neso do volili; slovenski profesorji se z naših srednjih šol pošiljajo na tuje; še nekaj časa tako naprej, in imeli ne bodemo skoro niti jednega več. Nastavljajo se slovenščine nezmožni in zaradi tega vsem našim prizadevanjem protivni uradniki; in kakor bi vsega še ne bilo dovolj, dopušča se, da v Berlinu osnovani „Schulverein“ po svojih apostolih, skoro večinomoma c. kr. uradnikih in profesorjih, ščuje in ruje proti vladi in proti Slovincem in usiljuje svoje vsem pedagoškim in nraoim načelom nasprotujoče šole. Volilni redi, ali bolje rečeno, neredi, so isti, kakor nekdanj.

Napisali bi lahko še celo polo pritožeb, a ker je bilo že vse naštetu v naših listih, nečemo vsega premelevati še jedenkrat, ker je že iz tega jasno, da je naš položaj tužnej, nego prej.

Ker pa sedanji položaj dalje trajati ne sme, ako nečemo, da nam ne bode v pogubo, zaradi tega pa zahtevamo od naših, oziroma od vseh slovenskih poslancev, katerih imamo vender lepo število v državnem zboru, da se odločno potegnejo za nas, da se odpravijo vsi navedeni in drugi nedostatki, kateri morajo njim, kot vestnim poslancem, itak dobro znani biti.

V tem oziru bi ne škodilo, ko bi posnemali malo a energično četo poslancev dalmatinskih. — Vsekako pa se ne moremo zadovoljevati, da bi nas krmili, kakor do sedaj, z golimi obljubami; nekaj pozitivnega uspeha mora biti, kajti ravno pod Taaffejevo vlado bili smo po svojih nasprotnikih žaljeni in škodovani že preveč. Skrajni čas je, da pokažemo resnoben obraz. Naš narodni obstanek nujno zahteva, da se krene na drug pot, in državni poslanci, katere je zaupanje naroda postavilo na tako odlično mesto, zavezani so, da nam priboré in izvojujejo tako dolgo pridržavane in prikrajšane pravice, ki so za naš razvoj, za naš obstanek neobhodno potrebne.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. novembra.

Poljski klub državnih poslancev dobil je od načelnika pl. Grochofskega vabilo, da se naj bi njega člani v polnem številu udeležili takoj prve zbornične seje v 4. dan decembra, ker se imajo v klubu vršiti važna obravnavanja. — Poljski listi javljajo, da bode štedilni komisijon, o katerem se je poročalo, da bode takoj o pričetku zasedanja državne zbornice objavil svoj program in predložil konkretne nasvete, še le po Novem Letu povzel svoje delovanje.

Na Dunajskem vseučilišču nečejo prenehati škandalu. Predvčeraj srečal je profesor Lorenz v koridoru Maassen-a ter mu prijateljski podal roki. Navzočnih dijakov so jedni kričali „Pereat Lorenz!“, dočim so drugi s „Prosit Lorenz!“ dali duška svojim čutilom. Mej tem pride dekan Exner

LISTEK.

Dubrovski.

(Povest A. S. Puškina, poslovenil J. P.)

Osemnajsto poglavje.

(Konec.)

Obred je bil končan. Ona je začutila hladno poljub nemilega soproga; poslušala je priliznjene čestitke navzočnih, in še vedno ni mogla razumeti, da je njeno življenje za zmirom uklenjeno, da je Dubrovski ni osvobodil. Knez se je obrnil k njej z laskavimi besedami — ona ga ni razumela; šli so iz cerkve, v lopi so se gnjetli Pokrovski kmetje. Njene oči so se hitro ozrle po njih, in z nova se je je polastila prejšnja neobčutljivost. Mlada dva sta se vkupe usela v voz in odpeljala se na knežev dom, kamor se je že prej odpeljal Kirila Petrovič, da bo pozdravil novo zakonsko dvojico. Na samem z mlado ženo kneza ni prav nič plašil njen hladni pogled. Začel jo je dolgočasiti s sladkimi izjavami in smeš-

nim navdušenjem. Njegove besede bile so priproste in neso zahtevale odgovorov. Tako sta se že vozila kakih trideset vrst. Konji so ju hitro nesli po neravnih stranskih potih, in voz se ni skoraj nič tresel na svojih angleških peresih. Kar zaoré strašni kriki: voz se ustavi, in obstopi ga tolpa oboroženih ljudi. Polnašempljen človek odpre vratica na onej strani, kjer je sedela kneginja rekoč: „vi ste svobodni! pojdite ven!“

„Kaj to pomenja?“ zakričal je stari knez: „kdo si ti?“ . . .

„To je Dubrovski,“ odgovorila je kneginja.

Knez je, ne izgubivši zavednosti, potegnil iz stranskega žepa potni samokres, in ustrelil je našemljenega razbojnika. Kneginja je s strahom zakričala in zakrila si obraz. Dubrovski bil je ranjen v ramo; kri se mu je ulila. Knez je, ne izgubivši trenutka, potegnil drug samokres. Pa neso mu dali časa ustreliti; vratica na njegovej strani odpró se siloma, in nekaj silnih rok izvleklo ga je iz voza in izvilo mu samokres. Nad njim zabliskali so se noži . . .

„Ne dotaknite se ga,“ zakričal je Dubrovski, in mračni njegovi tovariši so odstopili. „Vi ste svobodni!“ nadaljeval je Dubrovski, obrujen k bledeji kneginji.

„Ne!“ odgovorila je ona: „prepozno je, jaz sem že poročena, jaz sem kneževa žena.“

„Kaj goverite!“ zakričal je z obupanjem Dubrovski: „ne! vi niste njegova žena, vi ste bili prisiljeni, vi niste privolili . . .“

„Jaz sem privolila, jaz sem prisegla,“ rekla je ona odločno. „Knez je moj mož, ukažite oprostiti ga in pustite me z njim. Jaz vas nesem goljufala, čakala sem do zadnjega trenutka . . . pa zdaj, povem vam, je prepozno. Pustite naju.“

Pa Dubrovski je že ni slišal; bolečina ran in silna razburjenost njegove duše odvzeli ste mu vse sile. Pal je pri kolesu in razbojniki so ga okrožili. Zamogel jim je povedati še nekaj besed; posadili so ga na konja, dva izmed njih sta ga držala, tretji je pa prijel konja za uzdo, in odjezdili so v stran; pustili so voz na sredi ceste, kneževe ljudi zvezane in konje izprežene, pa ničesar neso oropali in prelili neso je kaplje krvi za kri svojega atamana.

ter nagovori dijake: „Prosim vas, gospoda, da mirujete. Saj veste, kaj iz tega storé časniki; hočemo li slednji dan stati v časnikih?“ Na to so se dijaki razšli. — „Tagblatt“ ve povedati, da je rektor Wedl takoj po Maassenovih škandalih čestitajočej mu deputaciji dijakov dejal, da se mu zdi umevno razburjenje mej dijaki. Na to je Maassen v akademskem senatu izjavil, da se je Wedl s to izjavo disciplinarno pregrešil. Drugi profesorji so ga pa zagovarjali in kmalu potem se je razgovarjalo o Lorenčevem govoru. Wedl je bil Lorenzu pisal, da naj mu pojasni izgovorjene besede, sicer pride stvar pred senat. Lorenz mu je odgovoril, da mu ni dolžan odgovora. Da bi se izognilo daljnemu hrupu je potem rektor Wedl baje v interesu prof. Lorenza opustil sklicati senat. Na to pa se je v „Pressi“ objavil članek, ostro napadajoč rektorja Wedla. „Tagbl.“ pripisuje članek prof. Lorenzu in to da je napotilo Wedla, odpovedati se svojemu dostojanstvu. Minister Conrad je potem še le posredoval in skušal rektorja odvrniti od njegovega sklepa. Stvar pa še ni rešena. Ako Wedl zares odstopi, potem bi utegnil prof. Billroth postati rektorjem.

Vranje države.

Mnogi srbskih ustašev, ki so pribegli v Bolgarijo, dobili so dovoljenje vrniti se domov, potem ko so se razorožili. Pašić, Stojanović, Milenović in še šest drugih prosili so bolgarsko vlado, da jih pusti v Vidinu, kar je dovolila z uvetom, da ne zapusté mesta, da se ne bližajo srbskej meji ter da živé mirno. Mei vsemi odborniki radikalne stranke so Pašić, Teodorović in Raša Milošević najbolj kompromitovani. — Bivši minister notranjih stvari, Garašanin, imenoval se je poslanikom na Dunaji.

Italijanski poslanik na Dunaji, grof Robilant, je jedini diplomat, ki je bil pri zadnjem imenovanju pozvan v senat. Ta slučaj se smatra na jedni strani kot odlikovanje državnika, kateri se je močno trudil z utrjenjem prijaznih odnosov mej avstrijskim in italijanskim dvorom in z uglajenjem poti sedanjej politiki italijanske, na drugi strani pa kot novi pritrjevalni pojav kabineta takej politiki.

Rumunsko vojno ministerstvo je pri avstrijskej družbi za izdelovanje orožja v Steyr-u zopet naročilo 15.000 pušk sistema Henry-Martini. — Minister-prvomestnik vzprejel je v sredo deputacijo muhamedancev iz Dobrudže, prosečo potrebnih odredob, s katerimi bi se ustavilo mnogobrojno izseljevanje muhamedancev, prouzročeno po izpeljevanji brambene postave in razdelitve zemljišč.

Dopisi.

Iz Ložke doline 26. novembra. [Izv. dop.] „Slovenski Narod“ ni postal brez uzroka oprezen (glej št. 268. in dr.), kajti godé se jako čudne reči, skoro da neverjetne!! Narodnosti naši škodljivi pojavi lové se skoro drug drugega. Glej tu dopis v stari „Pressi“ z dné 23. novembra 1883. št. 322, katera se še (s tiskanimi naslovi) posamečnikom usiljuje! Kako lepo, kako lokavo začinja se ta dopis, da bi prikril svojo nakano, smešiti in spodriniti njemu nepovoljne može. Pa ta dopis sam na sebi ni, ki nas skrbi. Dohajal bi iz nasprotnega nam tabora, — še zmenili bi se ne zanj. Ali nehoté se nam misel uriva, če si natančneje pogledamo pisauje in svrhu, v katero je mogel iziti, da

Devetnajsto poglavje.

Sredi temnega gozda, na malej gozdnej trati vzdigovala se je majhna trdujava iz prsti, obstoječa iz zasipa in rova, za katerima je bilo nekaj šotorov in koč. Na dvoru je bilo mnogo ljudij, katere si po raznoobraznosti njih obleke in obnem oboroženji precej spoznal za razbojnike; obedovali so sedé brez kap okrog skupnega kotla. Na nasipu sedel je na tleh stražnik zraven majhnega topa. Prišival je zaplato na neki del svoje obleke, vodil je šivanko s spretnostjo, ki je izdajala izurjenega krojača, in vedno je pogledoval na vse strani.

Če tudi je že nekaterikrat šel vrč okrog od rok do rok, vendar je vladalo čudno molčanje v vsej tolpi; razbojniki so odkosili; drug za drugim je ustal in odmolil k Bogu; nekateri so se razšli po šotorih, drugi so se razkropili po gozdu, ali pa po ruskej navadi ulegli se in malo zaspali.

Stražnik končal je svoje delo, otrešel je od sebe orodje, z veseljem je pogledal zaplato, zataknil je iglo v rokav, usel se je na top in začel je peti na ves glas staro pesem:

taisti izvira iz peresa narodnega poslanca tako imenovane zmerne stranke, najmenj pa — od vladi blizu stoječe osebe. Zadnje prepuščamo narodni zmerni stranki sami v preudarek, je-li ta dopis odgovora vreden, in če li mislijo, da se s takim načinom narodnej reči služi? Mi smo nasprotnega prepričanja. — Muditi pa se hočemo pri prvem slučaju, kajti ne moremo si kaj, da bi molčali.

Če smo tako daleč prišli — pa v čast narodnej zmernej stranki nečemo tega verjeti —, da narodni poslanci zoper narodne poslance rujejo, kateri so se v tolikoletnih borbah zaslužene storili, iz uzroka, da taisti v nekaterih točkah neso ž njimi jednih mislij bili, — potem vprašali bi le: kaj Slovana res ne bode nikdar še tako dolgo-dolgotrajna izkušnja in trpljenje izučilo, da je le nesloga vedno prokletstvo Slovanstva bila? Hočemo li zopet se temu odpovedati, kar smo dosegli ali še doseči mislimo? Vedite torej, da jako napačno pot hodite, če mislite, da imate veliko večino ljudstva za seboj! Velika večina naroda je na strani tistih, katere navedeni dopis „Ultras“ imenuje! Da je narod (ljudstvo) molčal k temu nasprotju, kateri se je pri verifikaciji in pri dovoljenji zloglasnih 600 gld. pokazal, — storil je le iz tega uzroka, ker je vedel, da je ta pot najbolje, da se to nasprotje pozabi. Pokazal je v tej zadevi dovolj takta — —. Mar li mislite, da bi narod pri volilnem shodu, od g. poslanca Kersnika v Mengišu sklicanem, njemu tako pritrjeval, ko ne bi bil v tem smislu govoril, ko ne bi bil poudarjal: „Mogoče, da se glede sredstev ne strinjamo; mogoče, da se jeden ali drugi izmej nas moti; a to je gotovo, da nas vodi vse jedna misel: koristiti slovenskemu probivalstvu kranjske dežele.“? Res, da zna včasih oportuniteta koristna biti, a nikdar taista ne dá pravice, značajnike zametavati; — nasprotno, taistim gre vsekdar čast, kajti vé se, da ako bi to, kar je storil, tudi ne bilo prav, je vendar le storil po svojem najboljšem prepričanju.

Tudi to, kar ste izza kulis izvlekli, makar bi bilo res, ne more ni najmenj uplivati na našo sodbo; kajti to ima čisto drug obraz, kakor pa poznejši dogodki. Nikakor pa ni bilo prav, še menj pa umestno, se teh sredstev posluževati in na ta pot kreniti, da bi se vam neugodnih trdovratnih boriteljev znebili, kajti to se ne bo zgodilo. Pazite, da se pušica proti vam ne obrne!! Se ve, da bi to le narodu v kvar bilo, zatorej se ne more nič bolj, ko slope želeti.

Mi podpisani volilni možje pa izrečemo tukaj, da popolnem odobrujemo in znamo ceniti postopanje g. poslanca dra. Zarnika in njegovih drugov.

V Starem Trgu pri Loži, 26. nov. 1883. Jakob Vilar, Fran Žnidaršič, Fran Perušek, Janez Benčina, Andrej Žnidaršič, Janez Kondare, Tone Mlakar, Tomaž Mlekuž, Matija Modic.

Iz Ptujca 28. nov. [Izv. dop.] Kaj je pravo? ali program od sedanjega ministerstva razvit, ali pa postopanje političnih uradnikov? — Celjski c. kr. okrajni glavar gosp. Haas je pri volitvah v okrajni

„Ne šumi ti, matj
Zelena dubrovška.“

In zdaj so se odprle duri jednega šotora, in starka v belej čepici, čisto in nališpano opravljena, pokazala se je na pragu. „Nehaj Stepan,“ rekla je nejevoljna: „gospod spi, a ti pa vedno kričiš; ali nemaš niti vesti, niti čuvstva?“

„Kriv sem, Petrovna,“ odgovoril je Stepan: „dobro, zdaj ne bodem več, naj le počiva gospod, da se prej ozdravi.“ Starka je odšla in Stepan začel je hoditi gori in doli po nasipu.

V šotoru, iz katerega je prišla starka, ležal je na hladnej postelji za zastorom ranjeni Dubrovski. Pred njim na mizi ležali so njegovi samokresi, in sablja visela je na vratih. Šotor bil je pokrit in obvešen z dragimi preprogami; v kotu stala je srebrna ženska toaletna miza. Dubrovski držal je v rokah odprto knjigo, a njegove oči bile so zaprte. In starka gledala je nauj izza zastora, pa ni mogla vedeti, ali je zaspal, ali samo zamislil se.

Na mah se je stresel Dubrovski. V trdnjavi nastal je nemir, Stepan pomolil je glavo k njemu

zastop v skupini velikih posestnikov s fakičnozno stranko volil. Pri drugi priliki je g. Haas neko gospo, katera ima lepe hčerke, nagovarjal, naj se upiše v nemško kazino v nekem mestu na Spodnjem Štajerskem. Ko ga je gospa zavrnila, da je njen mož pristaš slovenski stranki in tedaj tudi ud Čitalnice, rekel jej je, da se naj ona le v kazino upiše, saj možu zato ni treba vedeti!

Ali je naše ministerstvo že s svojo latinščino pri kraji? Kako dolgo še bodo Kúbeckijanci zavirali naravni razvoj ravnopravnosti ter motili politično mišljenje ljudstva?

Iz Št. Vida nad Ljubljano 27. novembra. [Izv. dop.] „In po njih dejanjih jih boste spoznali“ najde se nekje v sv. pismu zapisano. Kdo bi si mislil, da te besede posebno našim sedanjim kraj. šol. svetovalcem veljajo. Razpravljalo se je že pred dobrim letom mej dopisi „Slovenskega Naroda“ nekoliko o bivšem tukajšnjem kraj. šol. svetu, ko je še J. Matjan imenovanemu svetu predsedoval, ter je častiti dopisovalec prav dobro udrihal po móri nemškutarski, ki se še niti do danes oprala ni; tudi zdaj sem pričakoval da bode od mene bolj spreten dopisovalec kakšno zinil o sedanjih naših razmerah, a zaman! Naj torej jaz z mojim okretnim peresom pričem, ne omenjaje volitev kraj. šol. sveta, ki so se že pred letom, seveda po želji nemčurske móre vršile. — Imeli so namreč novo izvoljeni od c. kr. okrajnega šolskega sveta naročilo, da se razširi tukajšnja dvorazrednica v trirazredno šolo; a kako pričeti? V tem se ni čuda premišljevalo. Bodisi kaka bajta, skedenj ali hlev, to se kupi, pa je, in se šola napravi. Mišljeno storjeno. Pogodili so namreč imenovane modre glavice skedenj F. T... ev za šolo, ne da bi se oziralo na ukaz deželnega zakonika, ki veli, kako se smejo in morajo šolska poslopja zidati, prenejati itd. Po čemu pač, vsaj bi bil cesarski inženir gotovo zahteval plačilo za ogled, tudi načrt bi se ne bil napravil zastoj. Naj torej skednjeva podoba s črevelj debelim zidom ostane, k večjemu, če se nekoliko preuredi. — Ker se bode imela šolska mladina v tej zgradbi šolati, smo radevedui, kaj budo dotične višje oblasti k temu rekle. Ako je bila sploh kaka višja oblast o taci zadevah vprašana? — Nu, mogoče, da se venderle imenovano poslopje, ki je vsemu drugemu bolj, kakor šoli, podobno, v to svrhu potrdi; vsaj če ta stavba dobrega temelja nema, ima pot, ki k tej zgradbi pelje, toliko boljši, vsaj ste ravnokar čuli, da, ker se je pri prezidovanji šole prihranilo, naj se pa vsaj za imenovani pot kaj „špenda“, in da ne bode premalo, hajd prsti za komolec proč speljati in druge trše tvarine napeljati! Vse splošno mislilo si je pred tednom, videvši v deževji skopano grapo z vodo zalito, da si namerava kraj. šol. svet race, žabe, ali kake druge dvoživke omisliti; vsaj pristna zabava za itak radovedno šolsko mladež bi tudi povsem ne škodila. Toda stvar se zasukne; prične se kamenje, debelo kakor zeljne glave, od 1 uro oddaljenega Podutika voziti, dasiravno se v obližji Št. Vida

skozi okno. „Milostljivi gospod, Vladimir Andrejevič!“ zakričal je: „naši nam dajó znak, iščejo nas.“

Dubrovski je skočil s postelje, zgrabil je puško in šel iz šotora. Razbojniki so se s hrupom gnetli po dvoru; ko se je prikazal Dubrovski, navstal je globok molk. „Ali so vsi tukaj?“ vprašal je Dubrovski.

„Vsi, razen ogleduhov,“ odgovorili so.

„Pojdite na svoja mesta!“ zakričal je Dubrovski, in razbojniki zaseli so odločena mesta. Zdaj so pritekli trije ogleduhi k vratim. Dubrovski šel jim je naproti. „Kaj je takega?“ vprašal jih je.

„Vojaki so v gozdu,“ odgovorili so: „nas hočejo okrožiti.“

Dubrovski je ukazal zapreti vrata in šel je sam ogledat top. V gozdu zaslišalo se je nekaj glasov, ki so se bližali. Razbojniki so tiho pričakovali. Prikazali so se štirje vojaki iz gozda, in hitro so se umaknili, dajoč znak svojim tovarišem. „Pripravite se na boj!“ zaklical je Dubrovski, in mej razbojniki nastal je strašen hrup. Znova je vse utihnilo. Zdaj se zasliši šum bližajočega se krdela,

za take svrhe kamenja v izobilji nahaja. Radovedni smo res, kako daleč jo bodo imenovani izvoljeni, po J. Matjanu nasvetovani šolki svetovalci prignali. Kakor nam je bilo to njih početje nepričakovano, ravno tako znamo morebiti še kaj bolj nepričakovanega dočakati, kar vam hočem ob primernem času itak poročati.

Nekdo, ki stvar od strani opazuje.

Izpod Solčavskih planin 26. novembra. [Izv. dop.] (Savinjski Sokol na Ljubnem.) Mrzel veter brije po dobravah, oznanujoč prihod hirajoče starke zime, koja že širi roke, okleniti dremajočo naravo v svoje ledeno naročje. Marsikaterega je že posadil strah pred ostro zunanjo sapo za gorke peč, kjer dan na dan sedi in obžaluje tiste, kateri so primorani hoditi po svojem poslu. Nu, pa pri nas se malo brigamo za bližajočo se zimo in rogoviljenje njenih spremljevalcev. Akoravno so naši zvesti varuhi, sivi Solčavski gorski velikani, že čez uho svoje snežene kape potegnili, akoravno tudi pri nas nerazvajenih gorskih sinovih marsikateri že kakor medvedje v kožuhe zaviti stopajo okolu, je naš mladi svet še kakor v najmilejšem vremenu živahen in podjeten. Osobito kaže to Savinjski Sokol, koji je mej tem, ko so druga društva svoje izlete za to leto večinoma že obesila na klin, izletel v ne ravno preblizu ležeči trg Ljubno. Res, da je bil temu izletu izvoljeni čas tudi za naše malo občutljive narave nekoliko pozen, ali prevelika prijaznost, s kojo se je vest, da misli Sokol Ljubenski trg pohoditi, na Ljubnem vzprejela, odstranila je vse ovire, tako, da so v dan 25. t. m. popoldne ob sicer jasnem, a precej mrzlem vremenu Sokolaši pod vodstvom svojega staroste g. Lipolda na devetih vozovih iz Mozirja, Nazareta, Rečice, celo iz Gornjega Grada drdrali proti Ljubnemu. Pot iz Mozirja do Ljubnega se sicer vleče, ali kdor ima glavo in srce za občudovanje naravnih krasot, tisti se na potovanji čez rajsko to dolino niti za trenutek dolgočasil ne bode. Zraven tega pa so naši trobentači tako vrlo trobili, da se nam je zdelo, da sedimo v poštnih vozovih davno preteklih časov in da nas vozi „Schwager“ postiljon.

Malo pred mrakom dospemo proti Ljubnemu in v hipu, ko so nas že nastavljeni strelci ugledali, zagrmel možnarji po dolini, da se je strel razlegal ob skalnatih bregovih. Že ta gromovit pozdrav, še bolj pa ogromna množica ljudstva, koja je Sokolaše pred uhodom v trg pričakovala, nas je prijetno iznenadila. Godba nam pride nasproti in svirajoča „Naprej“ nas uvede v sredino mnogobrojnega ljudstva. Ako smo poprej mislili, da je to, kar smo do tiste dobe videli in slišali, že ves vzprejem, motili smo se; to je bil še le začetek, čakalo nas je še čisto kaj družega. Postavljen nam je bil krasen slovolok, pod slavolokom pa nas je čakal občinski zastop z županom na čelu, čest. duhovščina, kratko rečeno: vse notabilitete Ljubenskega trga. Tu je došle pozdravil v imenu trga župan, iskreno, srčno,

orožje zabliskalo se je mej drevjem; kakih poldrugi sto mož usulo se je iz gozda in kričanjem planilo na nasip. Dubrovski zažgal je top; strel se je posrečil — jednemu je odtrgalo glavo, dva sta bila ranjena. Mej vojaki nastala je velika zmešnjava, pa častnik skočil je naprej, vojaki udrli so jo za njim, in poskakali so v rov. Razbojniki so streljali s puškami in samokresi, in s sekirami branili nasip, na katerega so lezli razjarjeni vojaki, pustivši v rovu kakih dvajset ranjenih tovarišev. Unel se je boj s pestmi. Vojaki so že stali na nasipu — razbojniki so se začeli umikati; pa Dubrovski je skočil k častniku, nastavlil mu je samokres na prsi in ustrelil. Častnik se je zvrnil na tla, nekaj vojakov prišlo ga je za roko in hitelo odnesti ga v gozd; drugi so se pa ustavili, ko so zgubili načelnika. Spodbujeni razbojniki porabili so ta trenutek neodločnosti, prijeli so jih in potisnili v rov; oblegovalci so pobegnili; razbojniki planili so s krikom za njimi. Zmaga je bila odločena. Dubrovski, zanašajoč se na popolno razbitje sovražnika, ustavil je svoje in zaprl se v trdnjavo, podvojil je straže, prepovedal je, da se nikdo ne sme oddaljiti, in ukazal pobrati ranjence.

zagotavlja navzočne, da je prebivalstvo trga v narodnosti trdno, kakor skale hribov, koje ga obdajajo, da sprejme društvo Sokol kot narodno prebivalstvo na narodnih tleh. Na nič manj srčen odzdrav staroste ozdravi Sokolaše belo oblečena deklica, ter izroči vsacemu šopek najzajaljših cvetlic, koje je tudi v zimskem času prijazna roka najti vedela. Srce se je smejalo vsacemu od radosti nad tem ljubeznivim vsprejemom in po pravici smemo trditi, da Savinjski Sokol na nobenem svojih mnogih izletov ni bil tako srčno vzprejet. Takov sprejem je dokaz, da se plete neka trdna vez, koje niti pasji zobovi sovragov ne bodo mogli uničiti — vzajemnost.

Ob svojem potu do veselici namenjene gostilne g. Krulca vihrale so nam povsod ponosne slovenske trobojnice nasproti in napisi treh slavolokov so Sokolašem klicali srčen pozdrav. Veseličini prostori pričali so zopet, da se vrla Ljubenska dekleta neso bala truda, ter so že itak lepe prostore prav okusno okinčala. Sedaj sledeča večerna zabava bila je prav domača, vesela. Gosp. župnik nazdravljajal je vsem došlem v prijaznem nagovoru, večkrat živahno odbravnanem. Isto tako se je tudi nekaterekrat slišala jedrnata beseda g. staroste, in znano je, da g. starosta ne veže „otrobov“, ampak njegova beseda mora užgati kakor sam živ ogenj! Skrbeli so pa še od obeh stranij tudi drugi govorniki, da navzočnim mimo plesa in pijače tudi duševne zabave manjkalo ni, ker sprožilo se je še dokaj krasnih napitnic. Mnogo teka je že kazalec na uri izvršil, ko smo moramo pripoznati, da jako neradi, jeli misliti na odhod. Teško smo se ločili od prijaznih Ljubencanov in če nas po potu domov ni kratkočasila krasota narave, kratkočasil nas je živi spomin minule zabave. Vsem onim gospodom, koji so so tako požrtvovalno trudili, pripraviti nam tako krasen vzprejem, srčna hvala in čast! S tem neso dokazali samo simpatije do društva, nego pokazali so, da imajo srce za narodni napredek in za čast domovine! Slava jim!

Domače stvari.

— („Tomšičeva ustanova.“) Lep dar je prejela „Matica Slovenska“. Gospod dr. Janko Sernec, advokat v Mariboru, izročil jej je kot od sodnije postavljeni pooblaščenec nekdanjega odbora za „J. Tomšičev spomenik“ svoto 1242 gl. 77 kr., katere je Matici porabiti „v podporo slovenske literature ali žurnalistike“. Vrhu tega se je, kakor veste, postavil pokojnemu Tomšiču, prvemu uredniku „Slovenskega Naroda“, lep spomenik na grobu in Čitalnica v Mariboru je prejela okolo 600 gl. za to, da na vse večne čase oskrbuje ta spomenik. Natančnejše poročilo o „Tomšičevi ustanovi“ bodo matičarji slišali pri občnem zboru 5. decembra t. l. Za danes bodi izrečena presrečna hvala vsem, ki so svoje dni kaj darovali za Tomšičev spomenik in potem tistim gospodom, ki so nabrane novce oskrbo-

Poslednji dogodki obrnili so resno pozornost oblastij na predrzna ropanja Dubrovskega. Poizvedli so za njegovo bivališče. Odposlana je bila stotinja vojakov, da ga ujame živega ali mrtvega. Ujeli so nekaj njegovih ljudij in zvedeli so od njih, da že Dubrovskega ni bilo mej njimi. Nekaj dnij po višje povedanem dogodku zbral je on svoje tovariše, objavil jim, da jih misli za zmiraj zapustiti, ter jim svetoval spreobrniti svoje življenje. „Obogateli ste pod svojim vodstvom, vsak izmej vas ima potni list, da more brez nevarnosti priti v kako oddaljeno gubernijo in tam preživeti ostalo življenje s poštenim delom in v obilnosti. Pa vi ste vsi malopridneži, in najbrž nečete opustiti vašega rokodelstva.“ Po tem govoru jih je zapustil, vzela je seboj jednega samega. . . Nikdo ni vedel, kam je šel. Z začetka dvomili so o resničnosti njihovih izpovedovanj, — udanost razbojnikov svojemu atamanu bila je znana: zato so mislili, da ga hočejo samo rešiti; pa pozneje se je pokazalo, da so govorili resnico. Strašni obiski, požari in ropanja so se prekratila; pota bila so svobodna. Po drugih poročilih se je izvedelo, da je Dubrovski potegnil jo v inozemstvo.

vali, v prvi vrsti pa g. dr. Janku Seracu, ki je konečno vso stvar tako trudoljubivo uredil ter Matici pomogel do prelepega daru!

— (Nujno vprašanje.) Vsa Slovenija je že nekoliko tednov preplavljena z letošnjimi knjigami družbe sv. Mohorja. Tudi v Ljubljano so bile baje že pretekli mesec poslane, a ker g. poverjenika ni doma, ne morejo se razpošiljati. Vprašam, koliko tednov nam bode še čakati g. poverjenika in družbenih knjig? Mohorec.

— (Odlikovani sodniki.) Nj. Veličanstvo podelilo je sodnikom: Josipu Martinaku v Velikih Lašičah, dr. Vojtehu Gerčarju v Mariboru in Josipu Naredyju v Brezah v priznanje njihovega izrednega delovanja pri napravi novih zemljiških knjig viteški križ Fran-Josipovega reda. Pristavu Kajetanu Klaru v Arveži pa se je z istega povoda izrazilo Najvišje priznanje.

— (Mesto c. kr. notarja) na Vrhniki je zopet razpisano. Prošnje v 4 tednih na notarsko zbornico v Ljubljani.

— (Na Ponikvi) so bili izvoljeni: Frau Korže za župana, Fran Podgoršek, Jože Zidanšek in Gašpar Senica pa za občinske svetovalce. Vsi so vrlo domoljubi.

— (Velik plaz), 300 metrov dolg, 110 metrov širok, je v Trbovljah zasul največjo premogovo jamo, jednemu delavcu je drevo razbilo glavo; vas Dobrna pri Retji je v nevarnosti.

— (Zadruga užitninske zakupnine gorenje Savinjske doline v Mozirji) vzprejme dva dačna opravnika (dacarja) proti letni plači po 500 gold. in s prikldo osebnih pristojbin. Prošnje do 10. decembra t. l. pooblaščenec gospodu Antonu Goričarju v Mozirji.

— („Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“), priredi meseca decembra t. l. poučne govore s primernimi domačimi zabavami: I. Dne 2. decembra ob 7. uri zvečer govor društvenega podpredsednika prof. dr. A. Gregorčiča o novi obrtnijski postavi. Po govoru domača zabava. II. Dne 8. decembra ob 7. uri zvečer govor društvenega predsednika Fr. Povše-ta o pokojninskih zadrugah, ali kako zagotoviti si mirno srečno starost. Po govoru domača zabava s petjem in srečkanjem treh dobitkov. III. Dne 16. decembra ob 7. uri zvečer govor prof. Julija plem. Kleinmayrja o ženskem spolu in Slovencih. Po govoru domača zabava. IV. Dne 23. decembra ob 6. uri zvečer govor društvenega podpredsednika dr. Gregorčiča o božičnih jasticah. Po govoru domača zabava. — Podpisano predsedništvo uljudno vabi vse gg. društvenike k prav obilnemu obiskovanju teh zanimivih in poučljivih govorov, kateri bodo v društvenih prostorih na Travniku.

Predsedništvo slov. bral. in podpornega društva.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 30. novembra. Kapitan redovne ladije, Manfroni, imenoval se poveljnikom morskkega arsenala, kapitan Schröder pa poveljnikom pomorščakov.

Kajira 30. novembra. Izmej 600 egiptskih žandarjev, kateri so bili včeraj poslani v Suakim, ubegnilo je 268 na potu Kajiro-Suez.

Tujci:

dne 29. novembra.

Pri **Slonu**: Reineck z Dunaja. — Pavellič iz Ljubljane. — Meisner z Dunaja.

Pri **Malté**: Glass, Hauz Bach, Schulhof, Krauss z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru**: Hojos iz Budapešte. — Siegfried iz Frankobroda na Maini.

Pri **bavarskem dvoru** Danzig iz Dunajskega Novega Mesta.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mokrina v mm.
29. nov.	7. zjutraj	748.53 mm.	+ 1.0° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	748.33 mm.	+ 5.8° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	749.95 mm.	+ 0.4° C	sl. vzh.	jas.	dežja.

Srednja temperatura + 2.4°, za 0.6° nad normalom.

dné 30. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79	gld.	—	kt.
Srebrna renta	79	"	45	"
Zlata renta	98	"	60	"
5% marcna renta	93	"	40	"
Akcije narodne banke	836	"	—	"
Kreditne akcije	278	"	70	"
London	120	"	65	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	—	"	58	"
C. kr. cekini	—	"	71	"
Nemške marke	—	"	20	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	"
Državne srečke iz l. 1864.	100	gld.	169	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	"	40	"
Ogrska zlata renta 6%	120	"	15	"
"	87	"	05	"
"	84	"	95	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	115	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	"	25	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	"	80	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	"	50	"
Kreditne srečke	100	gld.	172	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	107	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	"	75	"

Zahvala.

Povodom prerane smrti predragoga mi so-
proga, gospoda

IVAN-a VERBIČ-a,

uradnika južne železnice,

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, kateri so me v mojej neizrekljivo velikej nesreči tako sočutno podpirali z besedo in dejanjem, svojo najsrčnejšo in najtoplejšo zahvalo. Osobito pa prečastitej duhovščini, gospodom pevcem, gospodom kolegom umrlega, dariteljem prekrasnih vencev ter ogromnej množici občinstva, katero je nepozabljivega spremilo k večnemu pokoju.

Rak e k. dné 29. listopada 1883.

(761-1)

Žalujoča udova.

Korektorja

išče uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Razglas.

Pri Ljubljanskem magistratu je izpraznjeno jedno mesto kranjskih invalidnih ustanov z 31 gld. 50 kr. na leto.

Prosilci za to ustanovo naj do

20. decembra 1883.

pri podpisanim magistratu uložé dotične prošnje, katerim je pridejati:

1. krstni list,

2. potrdilo, da prosilec vsled vojaške službe od 1. januarja 1848. leta naprej ni zmožen si kaj prislužiti,

3. spričevalo, da je bil prosilec za časa vojaškega službovanja, kakor tudi pozneje poštenega obnašanja, in

4. dokaz, da prosilec nema nikakeršnega premoženja niti ne sorodnika, kateri bi bil postavno zavezan zanj skrbeti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 13. dan novembra 1883.

Župan: Grasselli.

Berolin. ● IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji. ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa

Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti občnemu oslabljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, redkej krvi in nerednim opravitim spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Zasluzni diplom mejnarodne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravja.

Podpisi:

Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoffov

Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in plučah, zastarel kašelj, katara, bolezni v grlu. — Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld. 12 kr. in po 70 kr.

Ivana Hoffa

Bonboni iz sladnega izlečka za prsi.

Proti kašlju, hripavosti, zastizenju nepresegljivo. Zaradi mnogoterih posnemanj naj se pazi na višnjev ovitek in varstveno znamko pristnih sladnih bonbonov (slika izumitelja). V višnjevih zavitkih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Ivan Hoffova

Sladna čokolada.

Jako redilna in krepilna za osebe slabotnega telesa in živcev. Zelo okusna in posebno priporočati, kjer je zauživanje kave ker vzbujajoče zabranjeno. Zavoj 1/4 klg. po 1.80 gl., 90 in 60 kr.; zavoj 1/2 klg. 2.40 gl., 1.60 gl. in 1 gl.

Proti kašlju, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslabljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovatelju pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu

IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svétniku,

dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverénov, Dunaj I., Tovarniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8., tovarna: Graben-hof, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princesa de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princesa Reuss, gé. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsony, Batthyanyi, Rommer, nj. vzviš. fem. Filipović, grof Wurmbbrand itd. itd. — Priporočano po zdravniških prvkih, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Granichstätten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovjših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselé. (Samolastno izrečene besede ozdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučnem želodčnem katara in kašlju; zaman so bili vsj leki, dokler nisem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Čez nekaj mesecev izostane kašelj, tek se vane, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivu iz sladnih izlečkov popolnem popravljeno. Vzprejmite mojo iskreno zahvalo. Ob jednem piščolnim zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Mezőkovacsahaza.

Dr. Alojzj Nagy, župnik.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoja sladnih bonbonov po poštnem povzetju. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem
St. Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenju, slabem teku in prebavljenju, prav dobro obnesli; zatorej Vas vnovič prosim, da pošljete s poštnim povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“ 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoje sladnih bonbonov.

Spoštovanjem

Grottava, 9. septembra 1883. **Dr. Josip Fréde,** prakt. zdravnik.

SVARILO.

Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišči na Avstrijskem in Ogorskem registrovana (slika izumiteljeva). Nepristnim izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdelovanje Ivan Hoffovih sladnih preparatov ter po izjavah zdravnikov mogó celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnujoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjev papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr.

(658-8)

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Peter Lassnigg,** trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zaloge: v **Reki:** Nic. Pavačić, droguist; v **Goricí:** G. Christofolètti; v **Mariboru:** F. P. Holasek, na glavnem trgu; v **Ptuju:** J. Kasimir, lekarnar; v **Celju:** J. Kupferschmidt, lekarnar; v **Kranju:** Fran Dolenc, trgovec.

Paris. | London. | Budimpešta. | Gradec. | Hamburg. | Frankobrod na M. | New-York.

Ustanovljeno leta 1847.

Vsi čiharni Ivan Hoffovi sladni preparati so bili 58 krat po cesarjih in kraljih odlikovani.